

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Toleranciou proti predsudkom a stereotypom

Predpokladaný čas: 45 min.

Pomôcky:

- tabuľa alebo flipchartový papier,
- krieda/ fixky,
- papier,
- pero,
- Výroky – príloha A, pre každého študenta/ku jeden.

Ciele:

- Uvedomiť si stereotypy, ktoré máme osvojené voči menšinám
- Zažiť na vlastnej koži, aké to je byť menšinou a terčom stereotypov
- Reflektovať rolu médií v každodennom živote študentov
- Uvedomiť si funkciu a vplyv médií na udržiavanie vžitých stereotypov a vytváranie nových

Icebreaker: „Čiara“

(10 min.)

Na začiatku hodiny lektor/ka stručne vyzve všetkých študentov/ky aby sa postavili do rady. Lektor/ka hovorí určité tvrdenia/výroky a v prípade, že na ne môžu odpovedať áno, tak sa posunú dopredu o jeden krok a otočia sa k ostatným, ktorí/é nepostúpili.

Tvrdenia/ výroky:

- a) Mám hnedé oči.
- b) Som muž.
- c) Pochádzam z dediny.
- d) Som na facebooku.

Vždy, keď študenti/študentky vystúpia o krok dopredu a otočia sa k tým, čo zostali na mieste, vyzvite ich, aby si uvedomili, kde stoja a ako sa cítia. Potom ich vyzvite, aby sa vrátili naspäť.

Reflexia aktivity:

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Lektor/ka sa študentov/študentiek pýta, ako sa cítili, keď vystúpili z radu. Smeruje ich k tomu, že každý/á má skúsenosť s tým, že je súčasťou nejakej väčšej skupiny (hnedookí ľudia, mladí ľudia, atď), ale každý/á tiež občas zažíva, že je v menšine, na základe znakov, ktoré si sám/a nevybral/a, ale boli mu/jej dané.

Záleží na väčšine ako sa k takýmto menšinovým jedincom stavia a ako sa oni budú cítiť. Strach z nepoznaného však často vedie k strachu z menšín, jedincov, ktorí sa nejakým spôsobom odlišujú. Môže to viesť k urážaniu, napádaniu, môže to viesť až k snahám o vyvraždenie istej menšiny (napr. Svetová vojna- Holokaust, Apatheid v Južnej Afrike).

Predsudky o menšinách

(25 min.)

Menšiny (20 min)

1. Lektor/ka sa pýta študentov/študentiek aké menšiny sú spomínané v slovenských médiách. Menšiny píše na tabuľu/flipchart. (*Tip: píšete ich v ženskom aj v mužskom rode. Menšiny: Rómovia/ky, Maďari/ky, LGBTI, Židia/židovky, Ryšaví/é, Moslimovia/ky,...*)

2. Lektor rozdelí študentov/študentky na max. 3 skupiny a každej prideli jednu menšinu (napr. losovaním papierikov s názvami menšín). Vyzve ich nech napíšu všetky zaužívané stereotypy, ktoré sú o daných menšinách spomínané, ktoré poznajú (pozitívne aj negatívne) na papier. Lektor/ka sa spýta: „*Keby písali študenti/študentky článok, čo by sa o danej menšine písalo a aký názov by mu dali a pod.*“ (*Tip. Ak nevedia stereotypy, tak im lektor/ka pomahajú.*)

Skupiny majú 5 minút na vypísanie stereotypov. Lektor/ka všetko spisuje na tabuľu alebo skupiny sami prezentujú na flipcharte svoje závery.

3. Lektor/ka vyzve triedu aby spoločne zhodnotili stereotypy, aký je pomer kladných a záporných stereotypov. Aké stereotypy sa im vymýšľali ľahšie, kladné, či záporné? Čo si myslia, prečo?

4. Lektor/ka rozdá výroky (príloha A), na ktorých je vymazaný názov menšiny, o ktorej sa píše, aby ju doplnili.

Reflexia (5 min)

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Lektor/ka sedí s triedou v kruhu, aby sa všetci/ky navzájom videli. Lektor/ka sa rozpráva s triedou o stereotypoch, ktoré majú študenti/ študentky k jednotlivým menšinám. Aké články vybrali, prečo práve tieto? Akú skupinu doplnili do textu?

Platia dané stereotypy aj o nás? Ako sa študenti/študentky cítia, keď čítajú takéto výroky o Slovákoch a Slovenkách? Ako sa musia cítiť príslušníci/ký menšín, o ktorých sa šíria stereotypy?

Tu by si študenti/ky mali uvedomiť, aký majú oni sami pohľad na menšiny, aké stereotypy sa im s nimi spájajú. Že niektoré stereotypy nie sú pravdivé,...

Záver hodiny

(10 min.)

Lektor/la zhrnie hodinu a nechá priestor študentom/študentkám, aby vstrebali všetky aktivity a témy o ktorých ste sa na hodine bavili.

Zároveň spomenie, že mať predsudky a stereotypy je úplne prirodzený jav, dôležité je však si ich uvedomovať, reflektovať a pracovať s nimi a neuzatvárať sa pred skúsenosťami, ktoré tieto stereotypy vytvárajú.

Spýta sa, či vedia rozdiel medzi stereotypom a predsudkom?

Stereotyp je jednotvárny, ustálený, navyknutý vzorec správania a myslenia, ktorý vzniká na základe zjednodušenia a zovšeobecnenia a prisudzuje všetkým členom jednej skupiny rovnaké vlastnosti.

Predsudky predstavujú zvyčajne negatívne postoje, voči určitej skupine ľudí ako celku, resp. voči jednotlivcovi považovanému za člena skupiny.

Dôležité je rozširovať si obzory (napríklad je veľmi nápomocná „ živá knižnica“).

Lektor/ka zadá úlohu aby študenti/ky zozbierali výroky o menšinách, ktoré našli v novinách a časopisoch. Nech sa zmerajú najmä na ostrejšie výroky o menšinách na Slovensku ako sú Rómovia a Rómky (národnostná aj etnická menšina), Maďari a Maďarky (národnostná menšina), LGBTI (sexuálna menšina).

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

1. Netreba nikomu hovoriť, že je hokejovou krajinou. Hokej máme jednoducho v krvi.
2. Cudzinci si niekedy myslia, že je súčasťou Československa a funguje ako spoločná krajina a tiež si často mýlia so Slovinskom.
3. sú často považovaní za veľkých pijanov, v obľube majú hlavne borovičku a slivovicu.
4. Na svete je vyše 7800 jazykov, ale tým najnáročnejším je..... jazyk, a to kvôli vzorom prídavných mien, dvojhĺskam a spodobovaniu.
5. patria medzi najlacnejšiu pracovnú silu v Európe. Veľa cudzincov si o myslí, že sú nevzdelaní.
6. Všetci sa na všetko sťažujú, ale nikto nie je ochotný urobiť niečo pre zmenu.
7. O sa hovorí, že by ti závideli aj chorobu.
8. "..... nekradnite!!" : túto výzvu, môžete vidieť na dverách obchodov v letoviskách v Španielsku.